

ኤርትራውያን፡ ሕጂውን ከይንቅደም ኣብ ገዛእ ውራይና ከይንዕደም

ሕመረት ጽሑፊይን ሓሳብይን በዛ ቀዳሞት ወለድና ኣንጻር ረብሕኡ ንዝቃለሱ፡ ንሞት ክሳብ ገዝኡ ደፊኡ ትኣቱ ዝጽበን ንክብሩን መንነቱን ስጉምቲ ዘይወስድን ሰብ ቁምነገር ሓዘል ኣሸሙር ሓጻር ግጥሚ ክፍልም።

ብጽሓይ ቀትሪ ካብ በለካ ገብገብ

ገዛ እንክለካ ምስ ሰይቲ ወድኻ ካብ ትቅለብ

ምስ ድቢት ጥሪትካ ምስ ንና ካብ ትዕሰብ

ሰብ ክንሰኻ ኣብ ክንዲ ትሸየጥ ትልወጥ ብገንዘብ

ማይ ምስ ጽሓዩ ከተዕቅል ናብ በዓቲ ኣብ ክንዲ ትብል ተብተብ

ዓለም ዘይትምንን እዛ ዓለም ዘይትጽገብ ካብ ምስ ጸላእትኻ ትዋሰብ።

ኣብ ሃገርና፡ ድሕሪቲ ኣብ ሓምለ 2018 ውልቀ መላኺ ኢሳያስ ምስ ኢትዮጵያ ዝፈረሞን ብስዑድ ዓረብያ ዝተባረኸን ዘይሕጋውን ንህዝቢ ኤርትራ ዘግለለን መስርሕ ሰላም፡ መጻኢ ዕድል ኤርትራ ናብይ ገጹ ይጓገዝ ከምዘሎ ንምግማቱ ኣጸጋሚ ኮይኑሎ። ብፍላይ እቲ ንህዝቢ ኤርትራ ለጊስዎ ዘይፈልጥ ኣብ ኢትዮጵያ ከይዱ ዘርኣዮ ውደኸደኸ ፍሸኸታ፡ ደስታን ምጥብጣብ ኣፍልብን ከምኡውን “ኣብ ዝሓለፈ 20 ዓመታት ዝኸሰርናዮ የለን፡ ምስ ኢትዮጵያ ሓደ ህዝቢ ኢና ዝፈላልዩና የለን፡ ቀዳማይ ሚኒስተር ዓቢይ ኣሕመድ ክትመርሓና ምሉእ ሓላፍነት ሂበካ ኣለኹ” ዝብሉ ሓረጎታን ከበድቲ ቃላትን ምስ ኣጋውሑ፡ ህዝቢ ኤርትራ ተገራሙን ተደናጊሩን።

ትማሊ ትማሊ፡ “ዶብና ከይተሓንጸጸን ተጎቢጡ ዘሎ መሬትና ከይተመልሰን ምስ ኢትዮጵያ ዘተ ዝብሃል የለን፡ ኢትዮጵያ ከዳሚት ኣመሪካያ” ክብሃለና ከምዘይጸንሐን፡ ንኣስታት 20 ዓመታት “ኣብ ኩናት ስለዘለናን ልኡላውነትና ስለዝተጋህሰን እገዳ ተግይሩልላ ስለዘሎን፡ ቅዋም ምንዳፍ እዋኑ ኣይኮነን፡ ሃገራዊ ኣገልግሎት ክቅጽል ኣለዎ” እናተባህለ ንምብትታን ስድራቤታት፡ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰልን ድኸነትን መመኸነይታ ከምዘይተዋህበሉን፡ ኩሉ ተሪፉ ኣብ ጥራይ ጎልጎልን ውሽጣዊ ሕግምካ ከይፈወስካን፡ ጥሩምባ ሰላም ተነፊሑን ተዳኸሩን።

ዘኸፍኣሉን ዘጸብቀሉን ዘይፈልጥን ብኣጉል ትምክሕቲ ዝተላዕጠጠን ውልቀ መላኺ ስርዓት ህግደፍ፡ ሓንሳብ ኣብ ኢትዮጵያ ዘሎ ዘይምርግጋእ ክሳብ ዝሃድእ ምሕንጻጽ ዶብ ቀዳምነት ከምዘይውሃዩ ክገልጽ እንክሎ፡ ካልእ እዋን ድማ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ለውጢ ንኸመጽእ ዝዓበዩ ተራ ከምዝተጸወተን ስርዓት ወያነ ክሳብ ዝዳኸም ምስ ቀዳማይ ሚኒስተር ዓቢይ ኣሕመድ ምትሕብባር ከምዝቅጽልን ይገልጽ ኣሎ። ስርዓት ህግደፍ ምስ ህዝቡ

ከይተዓርቀን ኣብ ሃገሩ ዘሎ ማሕበረ ቁጠባዊ ከይፈትሑን፣ ናይ ወረጃታት ካባ ለቢሱ ዘይንሱ ክመስል እንተደለዩ ድማ፣ ንዓና ኤርትራውያን ንዓይ ንኣንጭዋዶ ኣብ ሎቆታ ካብ ምባል ካልእ ትርጉም ክህልዎ ኣይክእልንዮ።

ኣብ ዝሓለፈ 27 ዓመታት፣ ስርዓት ህግደፍ ንህዝቢ ኤርትራ ከምዘይውክል ጥራይ ኣይኮነን ብተግባር ኣረጋገጹልና። ህዝቢ ኤርትራ ንምጽናት፣ ሃገራዊ መንነቱ ንምጥፋእን ንምብትታንን፣ ጥሜት፣ ሕማም፣ ስደት፣ ሓድሕድ ምጥርጣር፣ ሽቅለተ ኣልቦነት፣ ጉቦን ጽልእን ክምዕብል ብዝለዓለ ጽዒሩሉን ሚልዮናት ገንዘብ ኣፍሲሱሉን። ኣብ ወርሒ ሓምለ 2018፣ ስርዓት ህግደፍ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ዘይንጹር ስምምዕ ሰላም ከምዝተፈረመን ስዒቡ ኣብ መስከረም ዶባት ኤርትራን ኢትዮጵያን ምስተኸፍተን፣ ህዝቢ ኤርትራ እቲ ንዓመታት ኣብ ዝባኑ ዝጸንሐ ሕሰም ክእለየሉን ስርዓት ህግደፍ ናብ ንቡር ክምለስን ዝለዓለ ትጽቢት ነይሩዎ። ብተግባር ግን፣ ኩሉ ተስፋታትን ሕልምታትን ህዝቢ ኤርትራ በኒኑን ተጸንቂቁን።

እቲ ብሰብብ ዶብ ዝተወልዐን ልዕሊ 20 ሽሕ መንእሰያትና ዝተሰውኡሉን ጉዳይ ዶብ፣ መሰረት ሰላምን ውሕስነት መጻኢ ወለዶን ክንሱ፣ ምሕንጻጽ ዶብ ቀዳምነት ዝወሃቦ ኣይኮነን ተባሂሉ። ንዓመታት ብዘይ ፍርዲ ተኣሲሮም ዘለው ኣሽሓት ዜጋታትና ኣይተፈትሑን። ዓቕሚ ዓያዪ ጉልበት ጸንቂቁን ስድራቤታት በታቲኑን ዘሎ ገደብ ግዜ ዘይብሉ ሃገራዊ ኣገልግሎት ጠጠው ኣይበለን። ሃገር ትምርሓሉን ስርዓተ ሕገ ዝነግሱሉን ቅዋም ክትግበር ኣይተደልየን። ብሓጺሩ ንህዝቢ ኤርትራ ኩሉ ሰብኣዊ መሰል ከምዘይምልከቶ ዳግም ተረጋገጹሉ።

እቲ መሰረታዊ ጉዳይ ከይተፈትሑን፣ ዶባት ብተብተብን ብዘይ እኹል መጽናዕትን ተኸፊቱ። ንህዝቢ ኤርትራ፣ እቲ ምስ ኢትዮጵያን ዝተኸየደ ስምምዓት ሰላም ዝርዝር ትሕዝትኡ ከይፈልጥን ተዋሳኢ ከይከውንን ተሓሪምዎ። ህዝቢ ኤርትራ ካብ ማዕከናት ዜናን ወግዓዊ መግለጺታት ሰበሰልጣን ኢትዮጵያን፣ ልኡላውነቱን መንነቱ ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ከምዝኣተወን ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ገዛእ ውራዩ ዕዳም ከምዝኸነ መርድእ ምስማዕ ለሚድዎ። ኣብ ገዛእ ሃገሩ ምንባር ተስፋ ስለዝሰኣነሉ ድማ ኣብ ውሽጢ 4 ኣዋርሕ፣ 27 ሽሕ ኤርትራውያን ናብ ኢትዮጵያ ሰጊሮም። ኣብ ስርዓት ህግደፍ እምነት ከምዘይብሎምን ብተግባር ገለጸም። ኤርትራውያን ማሙቅ ቤቶም ገዲፎም ኣብ መሳለጥያ ዘይብሉ መዓስከር ስደተኛታት ክእኅሩን ኣብ ኅደናታት ትግራይ ቀንፈዘው ክብሉን ለማኖ ክኾኑን ተገዲዶም። ኣብ መዋእል ስርዓት ህግደፍ በብእዋኑ ናብ ስደት ዘምርሑን ኣብ መላእ ዓለም ከርፋሕ ናብራ ዘሕልፉ ዘለውን ኣማኢት ኣሽሓት ኤርትራውያን፣ "ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝነበረ ወጥሪ ተፈቲሖ ተባሂሉ ናይ ዕቁባ መሰሎም ኣብ ሓደጋ ወዲቁ። ስርዓት ህግደፍ ድማ ኮቦሮ ሓምሓሙ ሃሪሙ።

እቲ ካብ ኩሉ ዘሕዝን ግን፣ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ ካብ ዝኾነ እዋን ንላዕሊ ክድዓቱን ሃሱስነቱን ኣረጋገጹ እንከሎን ተነጽሉኡ ንምሕዋይ ምስ ዝተፈላለያ ሃገራት ወሽለኸለኸ ኣብ ዝብለሉ ዘሎ እዋንን፣ ስደት ክቅጽል፣ መንነትና ክጅላሕ፣ ሃብትና ክጉሕን፣ ፍትሒ ክዕምጸጽ፣ ሃገርና ጓኖት ክዕንድሩላን ክንሓስርን ዝብህጉ መጣቃዕትን የዋሃትን ምህላምዮ። ኣብዚ እዋንዚ፣ እንተ ብረብሓ፣ እንተ ብምድንጋር፣ እንተ ብፍርሒ፣ ዕድመ ስርዓት ህግደፍ ዘናውሕ ዘሎ ውልቀሰብ ወይ ጉጅለ፣ ኣብ ኅደና ጥፍኣት ከምዘሎን ይቅረ ዘይብሃሎ

ገበያ ይፍጽም ከምዘሎን ክግንዘብ ይግባእ። ኣብ ርእሲኡ፡ ኩሉ ተግባራቱ፡ ጽባሕ መሬት ምስ ወግሐን ስርዓት ህግደፍ ነበር ምስኮነን ተገምጢሉ ከምዘሕፍሮን ከምዘሕትቶን ክስሕቶ የብሉን።

ኤርትራውያን ክሳብ ምዓስ ኢና ብኣጉል ተዋስኦታትን ሽሕግንን ስርዓት ህግደፍ ክንደናገርን ኣንጻር ረብሓታትና ክንዕጠቅን? ኤርትራውያን፡ ነቲ ልዕሊ ፍርቂ ሚልዮን ኣብ መላኣ ዓለም ተበታቲኑ ዘሎ ውገንናባ፡ ሰብ ክኸውን ክኸብርን ንሕሰበሉ። ኤርትራውያን፡ ዝተረፈናኮ የለን። መንእሰያትና ጸረሮም፡ ዓድታትና ኣረጋውያንን ቆልዓ ሰበይትን ሒዘን ተራፊን። ኤርትራውያን ክሳብ መዓስ ኢና፡ ግዳያትን ተንኮላትን ስርዓት ህግደፍን መስሓቅ ጓኖትን ክንኸውን? ንዘክር እባ እቶም ነዛ ተወሊዓ ዘላ ብርሃን ከምጽኡ ዝተሰውኡን ከይትፈላለዩ ዝበሉናን ሰማእታትና። ኤርትራውያን እንታይ ክሳብ ንኸውን ኢና ንጽቦ ዘለና? ፍልልያት ክህልወናን ፖለቲካዊ ድሌታትና በበይኑ ክኸውንን ገበያ ኣይኮነን። እቲ ዝዓበየ ሕፍረትን ጸገምን ፍልልያትና ከነጽብብ ዘይምክኣልናን ለባማትን ምሁራትን እንክለወና ኣብ ዕንክሊልን ሓሸውየን ምጥሓልና ኢዩ። ሰሚርና ወይ ተፈላሊና ናትና ንብላ ሃገር እንተዘይሒዘና ትርጉም ይብልናን። ኣብ ከባቢና ዘለዎ ሃገራትን ካልኣት ኅብላላትን ውጥም ቅልቅል እንተብላን ብዛዕባና ዝቆርቆራ እንተመሰላን፡ ቀዳምነት ንረብሓታተን እምበር ናትና ዝዓጠን ኣይኮነን። ጸገማት ግዳማዊ ምትእትታው ካብ 50ታት ብተግባር ተግዚብናን ተማሂርናን ኢና።

ንሕና ኤርትራውያን ከም ሃገርን ከም ህዝቢን ክንህሉን ክንቅጽልን፡ ኣብ ከባቢና ዝፍጠር ነውጺ ክንጸወርን ተቋደስቲ ብልጽግና ክንኸውንን፡ ብቀዳምነት ንሕና ክንሰምርን ቀዳምነታትና ከነለልን ይግባእ። ኣብ ካልኣት ዝወልዕዎ ባርዕን ዝጠጅእዎ ተንኮልን ኣእዳውና ክንሕውስ የብልናን። ሰውኣትና ይዕዘቡና ኣለዉ፡ መጻኢ ወለዶ ድማ ክሓተናዮ። ኤርትራውያን፡ ቅድሚ ሎሚ ዝተገሰፈናዮን ዝተገራህናዮን ይኣኸለና። ሕጂውን ከይንቅደም ኣብ ገዛእ ውራይና ኣብ ክንዲ ኣሳሰይትን ተግጠቅትን፡ ዕዳማትን ኣጋይሽን ከይንኸውን ንጠንቀቅ። ቤትና ነጽራ፡ ትዕቢት ነወግድ፡ ነብስና ንፍለጥ፡ ወያነ ክንውንጅልን ንተግባራት ደመኛ ህዝብና ህግደፍ ክንውድስን ወርቃዊ ግዜና ኣይነሳኸን።

ውልቀመላኸ ኢሳያስን ቀንዲ ተሓባበርቱን ጸሓይ ምስ ዓረቦቶም ዝረገጸዎ መሬት ምስጠለመቶምን፡ ናብቲ ኣቀዲሞም ናብ ዝተፈላለየ ሃገራት ዘስገርዎ ሚልዮናት ዶላርን ዝዓደግዎ ሺላታትን እግረይ ኣውጽእኒ ኢሎም ክሃድሙ እምበር እዞም ሕጂ ጃለታትን መሓዮታትን ኮይንኩም ተጣቅዑን ኣብ መራኸቢ ብዙሓን ትነብሑን ዘለኹም ዜጋታት ቁሊሕ ከምዘይብልኹም ኣይትዘንግዑ። መታርፍትኹምን ሓውኹምን እቲ ኣብዚ እዋንዚ ሕሰም ዝጸወርን ኣብ ስደት ዝሰቀን ዘሎ ወገንኩም እምበር ኢሳያስን ሓደት ኮራኩሩን ኣይኮኑን። ምስ ውጽዕ ህዝብኹም ወጊንኩም መንድዓትን ቁርዲድን ሕብረተሰብና ኣጥፍኡ። ተግባራትኩም ክልተ ግዜ ሕሰቡሉ ንኸውንነት ድማ ብርትዒ ምዘኑ።

ጽላል፡ ካብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፡ 26 ታሕሳስ 2018

ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 28-12-2018